

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 31

Gorica - četrtek 7. avgusta 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

PO VRNITVI IZ LURDA

Letošnje jubilejno romanje v Lurd bo ostalo v zgodovini našega naroda zapisano kot ena največjih verskih manifestacij poleg evharističnih kongresov v Ljubljani in kongresa Kristusa Kralja. V nekem smislu je bila to celo edinstvena verska manifestacija, in sicer zato, ker so se v Lurdu ob Masabjelski votlini srečali slovenski rojaki iz celega sveta v tako velikem številu kot še nikoli doslej. Najmočnejše so bili zastopani tržaški Slovenci, ki jih je bilo okrog 500 po številu. Takoj za njimi pridejo verniki iz goriške nadškofije; bilo jih je blizu 300. Celovška škofija pa je poslala kakih 200 vernikov, zato pa največje število duhovnikov, in sicer 23. Poleg teh romarjev je bilo še nekaj zastopnikov iz Slovenske Benečije in Kanalske doline. Teh tisoč romarjev je prišlo iz zamejstva, na poti in v Lurdu samem pa so se jim pridružili še rojaki iz Italije, Francije, Belgije, Holandske, Nemčije, Švice, ZDA, Anglije, Argentine, Kanade. Kje je še kaka dežela, da v njej živijo Slovenci v večjem številu in bi ne bila poslala v Lurd svojih zastopnikov? Da, odsotna je bila Slovenija in vendar ne moremo reči, da bi bila odsotna: saj smo jo zastopali mi vsi in vemo, da so bili tiste dni v duhu v Lurdu z nami vsi rojaki, ki so za naše romanje vedeli. Neki župnik v Sloveniji je nedeljo prej ljudem naznanil: »Naši rojaki bodo odšli na romanje v Lurd. Z njimi poročamo tudi mi in molimo za srečno pot.« V duhu je bila torej zbrana vsa Slovenija in tudi nekateri njeni predstavniki, ki so prišli v Lurd s potnimi listi. Celoten slovenski narod je bil torej zbran ob lurski votlini v duhu in po svojih zastopnikih.

Zivi simbol te naše edinstveni je bil ljubljanski vladika Gregorij Rožman. Večina izmed romarjev ga osebno nismo poznali, in vendar ob prvem srečanju z njim, ob prvih pozdravnih besedah ob votlini, smo vsi takoj začutili, da smo kakor ena družina z očetom ob nogah nebeske Matere. Ta občutek in ta zavest se nam je utrjevala vse dni našega bivanja v Lurdu do slovesa, ko smo videli sivolasega škofa Rožmana na peronu, kako si je ginjen brisal solze, ko smo mu skozi okna vlaka mahali z robcem v zadnji pozdrav. Škof Jeglič pred 50 leti in tedanjí lurski romarji še od daleč niso mogli občutiti tega, kar je ob slovesu čutilo srce škofa Rožmana in nas vseh, namreč, da smo vsi eno, čeprav tako daleč narazen, saj nas je pobratilo naše skupno življenje v Lurdu, naša skupna vera in ljubezen do Matere božje.

To so pokazali posebno živo naši duhovniki. Nad 70 jih je bilo, ki so se poleg škofa Rožmana udeležili tega romanja. Težko kdaj najdemo romanje s tolikim številom duhovnikov. Zakaj jih je toliko prišlo in prav iz vseh dežel? Mislim, da zato, ker duhovniki morda bolj kot drugi naši ljudje čutimo težo in bridkost okoliščin, v katerih živijo slovenski ljudje v domovini, v zamejstvu in v tujini. Prav zaradi tega smo prišli v tako velikem številu v Lurd, da tam molimo zase in za svoje ljudstvo. Tako je naročil Bog Mojzesu, tako je delal sv. Pavel, tako naroča Cerkev vsem duhovnikom, naj molijo za izročeno jim ljudstvo. In mi smo molili.

Okrog škofa in duhovnikov se je zbrala pisana množica vernikov. Pisana je bila ne samo zaradi dežel, od koder je prišla, temveč tudi zaradi slojev, katerim je pripadala. Videli smo slovenske izobražence, ki so hoteli na skupnem romanju pokazati, da so skupaj povezani z ljudstvom v eno telo in eno dušo. Naši možje in fantje, ki so s toliko silo basirali pri petju in s tolikim ponosom korakali za zastavo v procesiji, so bili le zastopniki onih številnih naših mož in fantov, ki še vedno vztrajajo v tih in trdni veri in verskem življenju. Potem je sledil številni ženski svet: matere s Koroške in Goriške, s Tržaškega in tudi iz tujine, namejana dekleta iz vseh naših dežel, celo otroci so prišli, da se tudi oni poklonijo

lurski Gospe. Če si vsem tem ljudem pogledal v oči, si videl, da so to pristni slovenski ljudje, predvsem pa iz ubožnejših slojev, zakaj bogatini so si izbrali drugačno letovišče. Bila so dekleta, ki so celo zimo hodile v dnino v mesto, da so zbrale 30 tisoč lir za v Lurd; druge so že več kot leto dni hranile liro za liro, si pritrgovali pri obleki in pri jedi, da so mogle letos v Lurd. Mnogi upokoenci so pri svoji revni pokojnini prištedili toliko, da so lahko šli v Lurd. Bogatino torej res ni bilo med nami. Zato pa so bile vsem žrtve slajše, in veselje ob koncu bogatejše. Težko, da so si še kakšni drugi romarji toliko pritrgovali, kot so si naši romarji, zato pa tudi težko, da so še kakšni drugi romarji užili toliko duhovnega zadovoljenja kot naši.

Lurd je za nami, z nami pa so zgledi iz Lurda in vtisi. Predvsem pogled na pisano množico ob Masabjelski votlini, ki moli rožni venec. Zdravi in bolni, možje in žene, duhovniki in redovniki, pa svetni ljudje, vsi z molkom v rokah!

Potem česčenje sv. Evharistije in Marije Device, zlasti, kakor se razodeva v

obeh procesijah. Kako naj ostane oko suho, ko slišiš ob popoldanski procesiji peti prošnje: »Jezus, sin Davidov, usmili se me... Daj, da vidim... Daj, da hodim...« Kako naj se ti srce ne gane ob večerni procesiji, ko vse poje v večerni mrak: »Ave, ave Maria...« in se na tisoče lučk dviga proti nebu?

In končno zavest o živi Cerkev, ki jo v Lurdu vidiš kot nikjer drugje. Živo Cerkev ti kličejo v spomin vsi številni narodi in jeziki, ki jih slišiš v razgovoru in še bolj v molitvi pri obeh procesijah. Živo Cerkev zreš v povezanosti med škofi, duhovniki in verniki, ki so pred votlino vsi eno srce in ena duša. In končno slutiš, kako nad vso to pisano množico plava duh poveljarja Cerkev, Pija XII. Njegovo posebno molitev za lurski jubilej molijo pri vsaki popoldanski procesiji, zanj in za Cerkev molka molijo prav tako vsak dan pri procesiji. Kristusovo skrivnostno telo, ki vanj verujemo, katoliška Cerkev, ki smo nje člani, se nam v Lurdu pokaže v otpljivi obliki, povsod jo vidiš, čutiš, slutiš...

Ti vtisi in ti zgledi naj ostanejo v srcih vseh romarjev trdni in neporušni, živi in tvorni, prelijejo naj se od romarjev na vse naše ljudstvo, da se prerodi v pravem lurskem duhu.

Vrhunskega sestanka za sedaj ne bo

Potem ko je umolknilo orožje na Srednjem Vzhodu, se je začelo mrzlično delo svetovne diplomacije v iskanju primerne rešitve nasprotstvom na tamkajšnjem ozemlju. Ta nasprotstva so bila kriva, da je prišlo do krvavega državnega udara v Iraku in do izkrcanja angloameriških čet v Libanonu oziroma v Jordaniji. Diplomacija je takoj nato začela iskati novega ravnovesja in s tem pomiritve. Zdelo se je, da je na pravi poti in da bo prišlo do pomirjenja duhov, toda nenaden preokret sovjetske politike je zopet vse upe odpihal na odprto iskati novega ravnovesja do potakole:

POMIRJEVALNA AKCIJA NA SREDNJEM VZHODU

Zarišče spora na Srednjem Vzhodu je bilo v Iraku in v Libanonu. Na teh mestih je diplomacija začela iskati pomiritve duhov med prizadetimi samimi. V Iraku je šlo, kot so mislili. Nova republikanska oblast je sicer usmrtila kralja in njegove glavne sodelavce, potem pa se je takoj pokazalo, da stoji trdno in da ima za sabo ljudstvo in zlasti, da hoče ostati samostojna, to je, da se ne misli vezati z Egiptom. Vse to je nagnilo razne zapadne države, da so druga za drugo priznale novo iraško vladno, med temi so: ZDA, Anglija, Italija, Nemčija. Iraška vlada je s takim novim, njej naklonjenim zadržanjem zapadnih držav bila zadovoljna in je takoj pristala na to, da smejo še naprej izvažati petrolej, in celo na to, da ostane še dalje v bagdadskem paktu. Vprašanje in pomiritev Iraka je s tem bilo v glavnem rešeno.

Da bi isto dosegli v Libanonu, so Amerikanci poslali tja znanega Murphyja, ki je že večkrat posredoval v raznih zapletenih zadevah, n.pr. pri reševanju vprašanja STO. Murphy je prišel v libanonsko prestolnico in tam začel nagovarjati vladno stranko in opozicijo, naj bi se pomirili med sabo. Uspelo mu je v toliko, da so se zedinili glede volitev novega predsednika. Tako so soglasno izvolili za predsednika države vr-

hovnega poveljnika vojske, generala Šehaba. S tem so odstranili največji kamen spora in stvari so se v Libanonu takoj obrnile na boljše. Odstopil je sicer ministrski predsednik Solh in z njim vlada, ali ta odstop so takoj nadomestili z novo vlado tehnikov.

Mirna izvolitev novega predsednika v Libanonu je bila velik uspeh pomirjevalne akcije Murphyja. Tega se je zavedel tudi Nasser in še sam povabil Eisenhowerjevega poslanika k sebi. Upati je, da bo Murphy tudi v Kairu uspel prepričati odgovorne činitelje, da ne kaže gnati arabskih zahtev na nož, ker od tega ima korist samo svetovni komunizem.

FANFANIJEVA POTOVANJA

V to vrsto poskusov za pomirjenje na svetu moramo prišteti tudi potovanje italijanskega predsednika vlade, Fanfanija. Ta je namreč medtem bil v Washingtonu, Londonu in v Bonnu. Namen njegovega potovanja v omenjene tri prestolnice je bil ta, da se informira o pravih ciljih ameriške in angleške politike na Srednjem Vzhodu in pa, da jim razloži tudi stališče Italije. Fanfani namreč ni prepričan, da imajo prav Angloamerikanci, ki vidijo v Nasserju in v arabskem nacionalističnem gibanju le po-

možno silo svetovnega komunizma. Nasprotno, Fanfani trdi, da je treba do arabskega nacionalizma zavzeti drugačno, bolj naklonjeno stališče, češ da ta nacionalizem nima nič skupnega s komunizmom in da mora zato Zapad pokazati do njegovih ciljev naklonjenost in razumevanje. Tako da bo mogoče Arabce odtrgati iz objema Sovjetov. Te ideje je Fanfani razložil v Washingtonu in v Londonu, a se zdi, da mu niso preveč verjeli. Pač pa se je z njim ujemal Adenauer. Vsekakor je Fanfanijevo potovanje v inozemstvo pomagalo, da so Angloamerikanci zvedeli tudi za stališče Italije, ki ima kot sredozemska veslesila izredne interese v Sredozemlju. — Te dni odpotuje na razgovore v Pariz.

HRUŠČEV V PROTIOFENZIVI

Istočasno so se med zapadnimi prestolnicami in Moskvo vršili razgovori za sklicanje vrhunske konference. Zapadnjaki si sicer niso bili soglasni, ker je general De Gaulle hotel imeti konferenco izven Združenih narodov, vendar so se toliko zedinili, da naj se ta konferenca vrši v okviru Varnostnega sveta v enem izmed glavnih mest Evrope, razen v Moskvi. Udeležila bi se je tudi kaka druga država, ki ni članica Varnostnega sveta. Na splošno so vsi pričakovali, da bo do te konference v kratkem prišlo, ko je Hruščev zopet nastopil s svojo znano zahrbtnostjo. Skrivaj je namreč odšel na razgovore z Mao Tse-tungom v Peking. Tri dni, od 31. julija do 3. avgusta, se je tam razgovarjal, ne da bi kdo vedel za to. Ob koncu razgovorov so objavili poročilo, ki je bilo porazno. Predvsem so zelo grobo obdolžili Anglijo in Ameriko zaradi njih izkrcanja na Srednjem Vzhodu ter zahtevali sklicanje konference predsednikov vlad velesil, ki naj zahteva umik angloameriških čet iz Libanona. Nato so znova obsojili revizionizem v komunističnih vrstah in pri tem ponovno napadli Jugoslavijo.

Toda glavno je prišlo v torek. Hruščev je tega dne kratkoma odklonil vsako misel na kak vrhunski sestanek v okviru Varnostnega sveta ali kako drugače in zahteval nujno sklicanje Generalne skupščine ZN, ki naj obravnava napetost na Srednjem Vzhodu in izkrcanje Angloamerikancev. Ob tej vesti so ostali vsi prepadeni, saj so sovjetski listi še dan prej pisali, da Mao Ce Tung in Hruščev zahtevata konferenco poveljarja velesil.

Tako je torej Hruščev z nenadnim preketom postavil zapadnjake v težko zagato. Kako bo potekal sestanek Generalne skupščine, pa bomo videli.

Italijanski parlament

Čeprav je bila v Rimu še hujša vročina nego pri nas, so poslanci in senatorji vendarle naprej zborovali. Morali so namreč odobriti proračune nekaterih ministrstev, predno odidejo na počitnice. To so tudi storili brez posebnih težav verjetno prav zato, ker se nikomur ni ljubilo poslušati predolgi debat. Z odobritvijo proračuna finančnih ministrstev je parlament izpolnil trenutno nalogo in poslanci so smeli na počitnice.

Nenadoma je umrl posl. Paolo Treves, prvak socialdemokratske stranke. Zadel ga je kap. Paolo Treves je bil znan antifasiistični bореc in sin socialističnega prvaka Claudia Trevesa.

Pomirjenje na Cipru?

Voditelj grške teroristične organizacije na Cipru EOKA je izdal proglas na svoje privrženice, naj prenehajo s terorističnimi akcijami do 10. t. m. Če bodo tudi drugi spoštovali to premirje, se bo podaljšalo še naprej. Turški voditelji so premirje sprejeli. Upati je, da se tudi nadškof Makarios ne bo upiral. V tem primeru bodo Ciprčani imeli zopet mirnejše življenje.

Mednar. katol. dnevi na svetovni razstavi

Od 13. do 15. avgusta se bodo vršili v okviru mednarodne svetovne razstave v Bruslju posebni katoliški dnevi, ki jim bo predsedoval papeški legat kardinal Siri. Slovesnosti se bo udeležil tudi belgijski kralj Baldovin in pa zastopniki belgijske vlade. Ob priliki teh proslav bodo na posebnem študijskem srečanju govorili kardinal Agagianian, škof Fulton Sheen in nemški kancler Konrad Adenauer. Dnevi se bodo zaključili s slovesno pontifikalno mašo na stadionu Heysel, ki jo bo daroval kardinal Siri.

zakaj? Ker je nudil fantom versko in npravno vzgojo »zunaj cerkvenega poslopja« in ker je med šolsko mašo potožil, da če niso bili otroci dovolj izučeni v prepevanju italijanskih cerkvenih pesmi, naj pa natihoma molijo.

Po vrnitvi iz konfinacije je aprila 1933 nastopil mesto župnika v Opatjem selu. Dne 1. decembra 1941 je stopil v pokoj in se umaknil na svoj dom v Sebeljah. Tu ga je med vojno zadel nadvse težek udarec. Neko noč so se prikazali na vratih partizani in aretirali njega in brata, bivšega šebreljskega župana. Oba sta bila uverjena, da je zanju prišla zadnja ura. Toda po zaslišanju so odpeljali v noč le brata, ki se ni vrnil nikoli več. Po bratovi smrti je Ivana Rejca zadelo še to, da so ob neki čistki Nemci požgali tudi hišo, kjer je sam bival. Tako je res vse izgubil.

Po vojni je prišel za dve leti za profesorja v malo semenišče v Gorici. Ob priključitvi 1. 1947 se je pa umaknil v Zalošče, kjer je v molitvi za svoje ljudstvo zatislil trudne oči.

Pok. Ivan Rejec pa ni bil samo izvrsten vzgojitelj in velik prijatelj dijakov, temveč tudi globok katoliški ideolog, kot pričča njegova razprava »Socialna filozofija krščanstva«, ki je izhajala v Zborniku svečnikov sv. Pavla. Da je znal izvrstno sukati perlo, dokazuje zlasti mojstrski prevod L. Bertrandovega dela »Sanguis martyrum«, ki je izšlo 1. 1925 pri Mohorjevi družbi v Gorici.

Velik pa je bil pokojni g. Ivan Rejec po svojem zares svetniškem življenju in notranji globini. Kdorkoli se mu je približal, je čutil, da stoji pred njim svetniški duhovnik.

Naj mu bo neskončni Bog večno plačlil

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

† C. g. Ivan Rejec

V soboto dne 2. avgusta t.l. je v Zaloščah pri Dornberku, kamor se je umaknil v zaslužni pokoj, umrl odlični primorski duhovnik, preč. g. Ivan Rejec. Veličastni pogreb, katerega se je v nedeljo proti večeru udeležilo veliko število soborov in široka množica vernikov, je najlepše pokazal, kako zelo so ga vsi cenili.

C. g. Ivan Rejec se je rodil v Sebeljah dne 11. septembra 1878 in je bil posvečen v duhovnika dne 14. julija 1901.

Po nekaj letih plodnosnega kaplanovanja v Dornberku, je bil 1. 1906 pokličen v deško semenišče »Andreanum« v Gorico za prvega prefekta. Pozneje je postal študijski prefekt goriškega bogoslovnega semenišča. Bil je tudi katehet na goriških srednjih šolah. S svojim ob-

širnim znanjem ter modroslovno in bogoslovno izobrazbo je na globoko zaoral med katoliškim dijaštvom, kateremu je ostal moder svetovalec in nekaj duhovni vodnik tudi v poznejši dobi.

Zivljenjska pot ga je nato peljala kot župniškega upravitelja v Ajdovščino in nato tik pred prvo svetovno vojno za župnika v Sv. Križ na Vipavskem. Po končani vojni je svetokriški župnik vzbudil zares cvetoče versko življenje zlasti z ustanovitvijo Mladinske in Dekliške Marijine družbe ter Marijine družbe za matere.

Prav zaradi delovanja med mladino je leta 1931 doživel mučno preganjanje. Sprva je bil obsojen na mesec dni ječe in na globo 2.000 lir, nato pa je bil konfiniran v kraj Montefusco (Benevento). In

NAŠ TEDEN V CERKVI

10.8. nedelja, 11. pob.: sv. Lavrencij, m.
11.8. ponedeljek: sv. Filomena, dev., m.
12.8. torek: sv. Klara, dev.
13.8. sredo: sv. Janez Berhmans, opoz.
14.8. četrtek: sv. Atanazija, vd.
15.8. petek: Vnebovzetje Marije Device, zapovedan praznik
16.8. sobota: sv. Rok, spoz.; sv. Joahim, oče Device Marije

*

SV. FILOMENA je bila grškega rodu. Starši so bili pogani. Ker niso imeli otrok, so se zatekli k poganskim malikom in prinašali žrtve. Neki krščanski zdravnik Publij jim je prigovarjal, naj sprejmejo pravo vero in se zaupno priporočijo Bogu. Res so dobili otroka, Filomeno.

Filomena je zrasla v zalo pa boga-boječo dekle. Oče je imel opravka v Rimu pri cesarju Dioklecijanu. Vzel je s seboj svojo hčerko. Ko jo je na dvoru

cesar spoznal, jo je na vsak način hotel imeti za ženo. Pridobil je za namen Filomenine starše. Toda Filomena je zavrnila vse sladke ponudbe, bogastvo itd. Tudi se ni ustrašila groženj. Resno je izjavila, da pogana ne poroči, in da hoče ostati deviška.

Cesar jo je dal hudo mučiti.

Njen grob so odkrili v katakombah sv. Priscile šele leta 1802. Na grobnem kamnu sta bili vklesani lilija in palma, znak devštva in mučeništva.

Na njeno priprošnjo so se začeli goditi čudeži. Bolniki so hipno ozdraveli, čim so se dotaknili njenih relikvij.

Velik častilec sv. Filomene je bil sv. Janez Vianey, znani arški župnik.

Dekleta, sv. Filomena vas uči, da cenite bolj krepkostno življenje kot pa grešno življenje, čeprav bi vam to obljubljalo ali nudilo neko svetno čast in bogastvo.

IZ SV. EVANGELIJA

Isti čas je povedal Jezus nekaterim, ki so zaupali sami vase, da so pravični, in so druge zaničevali, to priliko: »Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej in drugi cestinar. Farizej se je ustopil in je sam pri sebi tako molil: „Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje: roparji, krivičniki, prešustniki, ali tudi kakor ta cestinar; postim se dvakrat v tednu, desetino dajem od vsega, kar pridobivam.“ — Cestinar pa je od daleč stal in še oči ni hotel povzdigniti proti nebu, ampak se je trkal na prsi in govoril: „Bog, bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku!“ — Povem vam: Ta je šel opravičen na svoj dom, oni pa ne; zakaj vsak, kdor se povišuje, bo ponižan.«

Praznik sv. Lovrenca

Danes obhajamo praznik znamenitega rimskega mučenca sv. Lovrenca. Ne vemo veliko o njem, imamo le malo podatkov. Sv. Lovrenc je bil po poklicu dijakon in kot tak je stregel papežu pri maši in sv. obredih, delil sv. obhajilo in oskrboval cerkveno posest. Odlikoval se je s svojim krepstnim življenjem, proslavil pa zlasti s svojo mučeniško smrtjo. Živel je v prvi polovici 3. stoletja, torej v času verskega preganjanja. Bil je eden izmed številnih rimskih mučencev, ki so darovali svoje življenje za Boga in vero. Umrl je kot žrtev pohlepa in brezbožnega sovraštva. Ko je rimski prefekt zahteval od njega denar, je sv. Lovrenc pokazal na veliko množico revežev, rekoč: Ti so zklad sv. Cerkve. Ko je tiran videl, da pri svetem možu zamenja denar, ga je dal na razne načine mučiti in končno živega speči na razbeljenem železu, kjer je sv. Lovrenc izdihnil svojo sveto dušo in odšel topel v nebesa po večno plačilo.

Sv. Lovrenc nas vzpodbuja k raznim krepostim. Priporoča nam predvsem sledeče:

1. Ljubezen, in sicer gorečo ljubezen do Boga. Stvarnika je treba ljubiti bolj kot vse ostalo, tudi bolj kot samega sebe. Zanj je treba živeti in zanj tudi umreti. Ljubiti ga je treba vedno in povsod, z vsem srcem in z vsemi močmi in za vsako ceno.

2. Zvestoba, in sicer neomajno zvestoba do Boga. Boga je treba ceniti čez vse drugo. Služiti moramo Bogu in ostati mu zvesti do groba. Naj pride karkoli v življenje, Boga ne smemo nikdar zatajiti ne iz strahu pred ljudmi in ne iz strahu pred smrtjo, ne iz ljubezni do ljudi ali do sebe ali časti ali denarja ali zemeljskega življenja. Bog nam mora biti prvi in najvišji v našem življenju. On prvo in najvrednejše, najbolj cenjeno in najbolj ljubljeno bitje. On največji in najdražji zaklad.

3. Ljubezen do katoliške vere. Vera je več vredna kot tisoči srebra in zlata, več kot denar in vse bogastvo tega sveta. Vera nas vodi v večno življenje, vera nam pripravlja nesmrtno blaženost. Vero je torej treba na vsak način ohraniti. Vero je treba skrbno gojiti,

budno in trdno čuvati, čuvati napram preganjalcem, čuvati proti skušnjavcem in skušnjavam, čuvati proti grehu in vsemu slabemu. Živeti je treba za nebesa, ne za ta svet; živeti po veri in ne po grehu.

4. Skrb za Boga, dušo in večno življenje. Vse dobrine tega sveta so minljive. Za večnost ne ostane drugo kot Bog in duša in večno življenje. Dajmo torej popolno prednost tem vrednotam! Posvetimo prvenstveno skrb Bogu in duši in večnemu življenju! Skrbimo v največji meri za Boga in dušo in večno življenje! Živimo, delajmo in trpimo za Boga, za njegovo slavo in za našo večno srečo! — Sv. Lovrenc, prosil za nas!

TELEGRAM SV. OČETU

Lurški romarji so poslali iz Lurda naslednji telegram sv. očetu Piju XII.:

Tisoč tri sto slovenskih romarjev v Lurdu iz škofij Trst-Gorica-Celovec in drugih krajev Evrope in Amerike ob prisotnosti prevz. škofa ljubljanskega dr. Gregorija Rožmana iskreno pozdravljajo skupnega očeta katoliških narodov, proseč apostolskega blagoslova.

Romarsko vodstvo

Slovenski rojaki

Tisoč tri sto romarjev s Tržaškega, Goriškega

Odhod

V petek, 25. julija je bilo na tržaški postaji zelo živahno. 600 tržaških romarjev je odhajalo v Lurd. Spremljevalci so naročali: Moli zame pri lurški votlini! Prinesi mi lurške vode! Piši mi kartico! in podobno. Romarji so bili prijetno iznenađeni, ko so zagledali pri vlaku tržaškega gospoda škofa. V spremstvu številnih duhovnikov je pregledal dolgi vlak in pozdravljal.

Vlak je odpeljal točno ob napovedani uri. Spotoma se nam je pridružila nova skupina v Nabrežini. V Trzinu so nas že čakali na kolodvoru Korošci in Goričani. Posamezne romarje smo dobivali še kasneje.

Po kupejih je vladalo prijetno razpoloženje. Romarji so se seznanjali med seboj. Po zvočnikih, ki so bili po vseh kupejih, so prihajala prva poročila in naročila: Halò, halò, tu govori Radio Celovec - Gorica - Trst - Lurd. — Na potovanju nismo trpeli prehude vročine. Malo pred polnočjo smo zapustili Italijo in se znašli v Franciji. Krasno razsvetljena francoska obala nas je očarala, posebno v Monako, kjer so imeli na morju umetne ognje. Rakete so se razsipale v pravih barvah.

Carcassone

V mestu Carcassone smo imeli tri ure počitka. Udeležili smo se skupne svete maše in si nato ogledali znamenito srednjeveško mesto.

Lurd

V Lurdu smo dospeli kmalu po peti uri popoldne. Istočasno z našim vlakom so prispeli številni slovenski rudarji iz Belgije in Holandske. Spremljala sta jih izseljeniška duhovnika, g. Vinko Zakelj in g. Zdravko Reven. Slovenske izseljence iz Francije sta pripeljala g. Nace Cretnik in g. Stanko Kavalir.

Hitro smo se odpeljali v naše hotele in eno uro kasneje smo se zbirali na velikem trgu pred lurško baziliko. Čakalo nas je novo iznenadenje. Na zbirališču je bil ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, ki je prispel v Lurd s skupino ameriških Slovencev.

Uvrstili smo se v sprevoz in s pesmijo odšli proti lurški votlini. Z ganljivimi besedami je gospod škof pozdravil Marijo: zahvalil se ji je v imenu vseh Slovencev, da nam je v vseh dobah zgodovine ohranila vero. Ker smo majhen narod, nas je čuvala še z večjo ljubeznijo, kot mati, ki ima do majhnih otrok še večje usmiljenje. V večernem mraku je nato zadel naša pesem »Je angel Gospodov« in nato vedno nove.

Sveta maša pri lurški votlini

V nedeljo zjutraj smo imeli skupno sv. mašo pri lurški votlini. Nekaj nepopisnega je doživetje pred votlino. Človeka vsega prevzame misel: tu je hotel Bog na poseben način ljudem utrditi vero z vidnimi dokazi, s čudeži. Sveto mašo je daroval g. škof, mi pa smo prepevali Marijine pesmi. Zadnja je bila »Marija, skoz življenje«.

Križev pot

Na griču nad bazilikami je po rebri speljan križev pot. Postaje so postavljene na prostem. Kipi so iz bron, visoki dva metra in pol. Vsak romar prav gotovo zmoli križev pot, in tako smo ga tudi mi. Ob desetih smo se v nepregledni dolgi vrsti vzpenjali od postaje do postaje. Pri vsaki tretji postaji je bil govor, pri ostalih postajah smo molili. Na vrhu hriba je dvanajsta postaja. Spregovoril je sivolasi škof in nam slikal skrivnost trpljenja, ki odrešuje. Pokazal je na Marijo, ki je ob križu stala in ki spremlja tudi nas v trpljenju.

Križev pot v Lurdu je nekaj posebnega. Kdor ga opravlja, ga opravlja res z duhom.

Evharistična procesija

Lurd je Marijino in evharistično mesto. O tem najbolje pričata obe, za Lurd tako značilni procesiji, evharistična in pa ona z lučkami. Evharistična procesija je poleti vsak dan ob 4.30. Udeležiti se je smejo samo organizirane skupine, konča pa se z blagoslovom bolnikov. Taka procesija je vedno mogočno zmagoslavje Jezusa v najsvetejšem Zakramentu. Nedeljska, ki smo se je udeležili tudi slovenski

romarji, je bila gotovo ena najveličastnejših. Udeležencev je bilo brez števila, saj je nedelja privabila še posebno veliko romarjev v Lurd. Med procesijo se poje cerkvena himna Lauda Sion Salvatorem ter se vsakotoliko doda po ena desetka za posebne potrebe sv. Cerkve. Ob koncu procesije, ki traja eno uro, se kitice cerkvene himne zamenjajo z vzkliki iz evangelija in z drugimi prošnjami. Posebno ganljivi so vzkliki, ki so jih nekoč ponavljali bolniki v Palestini ob mimohodu Jezusovom: »Jezus, sin Davidov, usmili se me... Daj, da vidim... Daj, da slišim...« Ti vzkliki se ponavljajo v različnih jezikih; v nedeljo in ponedeljek so se tudi v slovenskem. Ti in podobni vzkliki se ponavljajo ves čas, ko škof blagoslovja z Najsvetejšim bolnika za bolnikom.

Vsa procesija se potem zaključi s pesmijo Tantum ergo...

Procesija z lučkami

Se bolj kakor evharistična procesija je za Lurd značilna procesija z lučkami ali po francosko »aux flambeaux« (o flambò). Ta procesija se začne vsak večer ob 8.30 in traja tudi približno eno uro. Udeležijo se je pa posamezne skupine vsake zase; pred vsako večjo skupino nosijo transparent z napisom. Mi smo nosili napis: SLOVENC! ter Korošci, Goričani, Tržačani. Pri tej procesiji se v raznih jezikih pojejo številne kitice lurške Ave Marie. Kitice poje zbor, ljudstvo v procesiji pa odgovarja »Ave Maria...« Vsak udeleženec ima svojo svečo in tudi številni gledalci na velikanskem prostoru pred bazilikami imajo povečini svečke v rokah. Zato je pogled na morje lučk res nekaj edinstvenega, kar se more samo doživeti, predstavljati pa skoro ne. Večerna procesija se zaključi s petjem vere ali po latinsko Credo ter molitve Salve Regina...

Ko odzvenijo zadnje melodije himne Salve Regina, se ljudstvo razide. Mnogi gredo domov, številni pa k votlini za zadnji pozdrav Mariji, ker, ne pozabimo, da je votlina glavna točka v Lurdu. Marsikdo se potem ustavi ob votlini dolgo v noč. Med našimi romarji je ta in oni prečul v molitvi pred votlino celo noč.

Lurdu ob stoletnem jubileju

Koroškega in iz raznih drugih dežel se je poklonilo lurški Materi božji

V baziliki rožnega venca

V ponedeljek smo se zbrali v baziliki rožnega venca za skupno sv. mašo, ki jo je daroval prevz. g. škof. Prepeval je združeni zbor pod vodstvom koroškega pevovodje č.g. Miheliča, pridigal pa je č.g. M. Mazora. Mogočno je donelo naše petje pod oboki bazilike, da so mnogi tujci prisluhnili in se je bazilika do zadnjega kotička napolnila. Sv. obhajil je bilo toliko, da so obhajali trije duhovniki ves čas po povzdigovanju in še niso končali do konca maše.

Ostali del jutra je bil posvečen obisku raznih lurških spominskih krajev, ki so povezani z življenjem sv. Bernardke in z zgodbinami prikazovanj. Med temi so rojstna hiša Bernardkina, hiša, kjer je sv. Bernardka stanovala ob času prikazovanj, lurški muzej itd. Drugi so šli na bližnje griče, da so od tam dobili pogled na mesto Lurd. Marsikdo pa se je umaknil k votlini in molil. S tega obiska po mestu in v muzeju so romarji odnesli številne spomine in vtise, ki jih bo gotovo ta ali oni hotel še posebej opisati.

Nočno češčenje

Ponedeljek se je potem zaključil še z obiskom nove bazilike sv. Pija X., ki je gotovo edinstvena cerkev na svetu, saj je vsa pod zemljo, ogromna pa tako, da bi zlahka šli vanjo vsi običajni romarji Lurda.

Po večerni procesiji pa smo se zbrali zopet vsi k nočnemu češčenju v baziliki rožnega venca. Navada je, da večje skupine romarjev prečujejo eno uro v češčenju sv. Rešnjega Telesa. Tudi mi smo tako storili. Pridigal je zopet prevz. g. škof, maševal pa preč. g. dekan Silvani.

Prehitro slovo

Torek je bil določen za slovo in odhod. Prehitro za nas vse! Zjutraj je bila sv. maša na oltarju sv. Bernardke pred baziliko rožnega venca. Ognjevito in vznemirjeno je govoril zbranim romarjem č.g. Janežič. Bili pa so pri sv. maši tudi številni bolniki, zakaj ti se udeležujejo sv. maše in sv. obhajila izmenoma pred votlino in tukaj pred sv. Bernardko. Zopet ganljiv pogled na to množico trpečih ro-

marjev. Kaj je ves naš trud in prenašanje vročine v primeri z njihovimi žrtvami?

Ob 10.30 je bilo treba uradno vzeti slovo od votline. Se zadnje škofove besede in priporočila, še zadnja pesem »Vse prepeva, se raduje« in že je bilo treba napraviti prostor drugim skupinam, ki so nestrpno čakale, da pridejo na vrsto... Lepo je poudaril škof: »Zbogom danes, Marija pravi... ne velja kot resno slovo, temveč samo kot slovo od tega kraja, od Marije pa nikoli. Zato so bile solze, ki so temu in onemu stopile v oči, vendarle solze upanja, da se od Marije nikoli ne bomo ločili.

Odhod iz Lurda

Kot ob prihodu, so nas tudi pri odhodu popeljali hotelski avtobusi na postajo, kjer nas je čakal vlak, da na popelje na naše domove. Ker je prinesel lurški dnevnik »Lurdes-Eclair« našo sliko z napisom SLOVENSKO ROMANJE, so si menda vsi naši romarji kupili časopis, tako da ga ni bilo več dobiti v vsem Lurdu. Mogočni Ave, ave, ave Marija se je poslednjikrat razlegla s postaje. Vlak je potegnil. Ob vlaku je stal škof s svojima spremljevalcema in pozdravljal. Beli robci so zavirali v pozdrav škofu in Lurdu. Kdor je videl ta prizor, je bil ginjen. Škofu so se zarosile oči in obrisati si je moral solzo. Pesem Gor čez jezero... je dvignila razpoloženje in škof se je dobrosrčno nasmehnil, dvignil roko z robcem v pozdrav in blagoslov.

Dasi je bila popoldanska vročina huda, je vse vztrajalo pri oknih. Oči vseh so bile obrnjene tja, kjer smo preživeli nepozabne dni. V Toulouse smo se ustavili uro časa. Ker je bila huda žeja, so bili gostinski prostori blizu postaje naenkrat vsi polni. Zadnji franki, ki so še komu preostali, so tukaj morali zapustiti žepe. V Nimesu smo spremenili smer vožnje in jo mahnili proti Avignonu, Valence, Grenoble, proti Alpam. Pot se je dvigala in tudi ozračje je postajalo hladnejše. Škoda, da smo to romantično vožnjo napravili v nočnih urah. Zapuščamo Francijo. Blizu meje nam s postajnega ravnateljstva voščijo: Slovenskim romarjem želi

ravnateljstvo francoskih železnic vse najboljše in srečno pot proti domu. Na meji v Modanu je sledil nagel pregled dokumentov. Nato so vlak razdelili v dva dela. Korošci so ostali v Modanu, drugi pa smo jo mahnili dalje skozi alpski predor proti Turinu, kjer smo počakali Korošce. V Turinu smo si na kratko ogledali lepo cerkev Marije Pomočnice in pa Hišo božje previdnosti, kjer tisoči in tisoči pohabljenih na duhu in telesu okušajo bratsko Kristusovo ljubezen. Kaj premore Kristusova zapoved: Ljubite se med seboj, vidimo v tej hiši. Pisati o tem ne gre, to je treba videti. Bolniki so reveži, veliki reveži, a občudovanja so vredni vsi oni, ki za te reveže skrbijo.

Nastopil je najhujši del poti. Od Turina do Milana je bila vožnja naravnost mučna. Silna vročina je mučila vse. Kjerkoli se je vlak ustavil, je vse iskalo vode. Hladne pijače na vlaku je bilo premalo. Rabili smo vodo, da smo si hladili obraze. Od Milana dalje je bilo bolje. Opolnoči smo bili zopet v Trziču. Tu smo se poslovili od Goričanov in Korošcev. Veselo mahanje v pozdrav in glasna pesem, ki nas je družila šest dni, je bila zopet naše slovo. Na svidenje in na svidenje... in vlak je potegnil, ene proti Trstu, druge proti Gorici in dalje na Koroško.

Zopet doma

Zelo zmučeni, vendar vedri, smo zopet doma. Kaj so pomenili lurški dnevi za skupnost in za posameznike, je težko opisati. Bili so to dnevi Marijine slave, dnevi velike molitve za naš narod in posamezne stanove. Kar nas je z veseljem navdajalo, je bilo to, da smo bili zamejski Slovenci tam daleč od doma: javno bolj upoštevani, kot pa nismo večkrat doma. Naša skupina je uživala vse prednosti in ni bila nikjer prikrajšana ali pa zapostavljena. Naših skupnih pobožnosti ni nihče motil, ampak so jih premnogi občudovali. Naša molitev, pesem, govornica in naša navzočnost v Lurdu je bila povsod upoštevana. Pri mednarodnih skupnih pobožnostih, to je pri procesiji z Najsvetejšim in pri vsakodnevni večerni procesiji z baklami, se je glasila naša

pesem, naša skupna molitev. Poleg angleške, francoske, nemške, italijanske in španske si slišal tudi slovensko napoved in nihče se ni nad tem pohujševal.

Po Lurdu naj naša vera ne opeša, naj naša narodna zavest vzpljuje še više, saj smo videli, da smo še upoštevani, na žalost morda bolj v daljnem svetu kot pa doma. Toda to nas ne sme motiti. Če bo zunanji svet vedel za nas, nam bo to samo v korist.

Zahvala romarskega vodstva

Srečno smo zaključili naše lurško romanje. Vsemogočnemu Bogu smo se zahvalili v baziliki Marije Pomočnice v Turinu. Sedaj se opravljajo v vseh krajih romarske zahvalne svete maše.

Kot voditelj romanja čutim dolžnost, da se iskreno zahvalim predvsem številnim gg. duhovnikom na Tržaškem, Goriškem in Koroškem. Takšnega dela ne more opraviti pet, šest članov romarskega odbora. Sodelovanje mnogih je bilo potrebno, da smo mogli z božjo pomočjo romanje organizirati in izpeljati.

Prva zahvala gre ljubljanskemu škofu, prevzvišenemu dr. Gregoriju Rožmanu, ki je s svojo prisotnostjo naše romanje tako povzdignil in odlično duhovno vodil v korist vseh udeležencev. Stirikrat nam je g. škof govoril, bil je z nami pri vsaki naši skupni službi božji, in to smo imeli v Lurdu devetkrat. Vsi se dobro zavedamo, kaj pomeni v Lurdu veliko romanje pod vodstvom škofa. Prav zato smo mu vsi iskreno hvaležni in mu ponovno želimo, naj mu dobri Bog da še to milost, da bo vodil v Lurd veliko narodno romanje iz svoje škofije! Pri Bogu ni nič nemogoče!

Dalje se zahvaljujem v imenu romarskega odbora vsem mašnikom in pridigarjem, ki so na potovanju in v Lurdu opravljali našo skupno službo božjo in nam oznanjali božjo besedo ter razdelili na tisoče svetih obhajil našim slovenskim romarjem.

V Trstu, v Gorici in v Celovcu je cela vrsta naših laičnih pomočnikov, ki so po

svojih močeh pri delu za romanje pomagali. Vlak so na primer z napisi prelepili štirje tržaški fantje, ki so jih milanski Pavlinci izredno pohvalili in že povabili za pomoč pri bodočih svojih romanjih. Naj dobri Bog povrne vsem posameznikom, ki javne pohvale sploh ne pričakujejo in nočejo.

Katoliški glas, Radio Trst A, tiskarna Graphis, milanski Pavlinci, CIT v Trstu, IOT v Gorici, ravnateljstvo železnic itd., vse te ustanove so nam pomagale tako in v taki obliki, da smo dolžni prav vsem javno zahvalo. Čeprav smo delo nekaterim ustanovam in uradom plačali, zaslužijo našo javno zahvalo zato, ker so vsi storili več in lepše, kakor so bili dolžni.

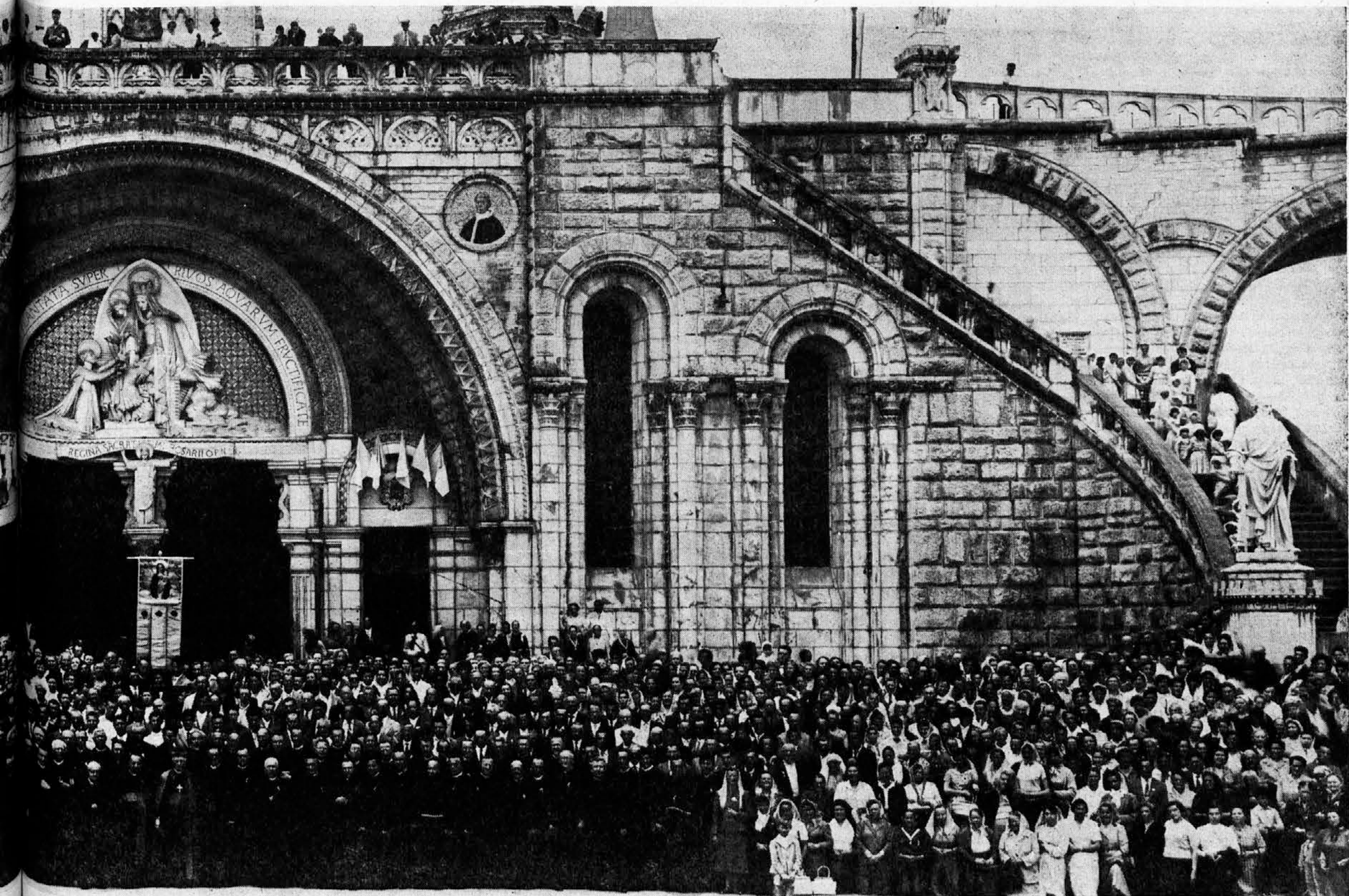
In končno zahvala vsem dragim romarjem za veliko zaupanje, ki so ga s svojo udeležbo pokazali. Izvršili smo skupno veliko dobro delo. Na dostojen način smo pred velikim svetom proslavili lurški jubilej in Bog naj nam bo vsem plačnik!

In kam drugo leto? V Palestino, kakor so javno govorili Pavlinci, ali v Fatimo, kakor so predlagali koroški kmetje, ali nazaj v Lurd, kakor so se izrazili premnogi? V Palestino in Fatimo je predaleč in za veliko večino nemogoče, ker je predrago, zopet v Lurd takoj drugo leto se nam zdi prehitro. Kam tedaj? Iščite, predlagajte! V stari romarski knjižici iz leta 1908 je zapisano, da so slovenski romarji potovali iz Ljubljane v Lurd skozi Švico in so tam obiskali krasno planinsko božjo pot Einsiedeln. Če je kdo od naših romarjev že bil tam, naj kaj napiše in naj pove svoje mnenje o tej tri do štiridnevni božji poti, ki je — kakor pravijo — zelo podobna Marijinemu Celju, kjer smo bili lansko leto. Sicer pa sedaj vsi skupno raje mislimo na marijansko procesijo, ki bo v nedeljo 8. septembra na Opčinah.

Lurški romarji! Vesoljna ljubezen do Mater božje, ki smo jo doživeli v Lurdu, naj vztrajno odseva na naših domačih marijanskih praznikih, v naših skromnih cerkvah, naj odseva v našem vsakdanjem življenju!

Dolina, 3. avgusta 1958.

Fr. Stuhèc, voditelj romanja

Dve pomembni obletnici

Letos v septembru bo slavila 50-letnico svojega obstoja postojanka šolskih sester v Aleksandriji - Egipt - Moharem Bey - Ruc Menashe, 53.

Leta 1908 v septembru je bila po posredovanju frančiškana p. Benjamina Snoja ustanovljena postojanka šolskih sester v Aleksandriji. Do svetovne vojne so imele sestre šolo za otroke avstrijskih izseljencev, zlasti s Primorske. Po svetovni vojni so pa posvečale vse svoje sile apostolatu za zaščito deklet, ki so v obilnem številu prihajala v Egipt kot gospodinske pomočnice ali vzgojiteljice otrok po bogatejših družinah domačinov in priseljencev.

Nekatere izmed sester pionirk so že odšle domov na prijetnohladen oddih po vročih dneh trdega dela. S. Mar. Marcelina Bole, neutrudna delavka prvih ur, pa še danes v svoji častitljivi starosti kot trdna kraška korenina kljubuje časom in pomembnim silam; je krepka desna roka sedanji s. prednici s. Mar. Beati Gomišček. Po njeni skrbni spretnosti so prišle sestre do lepega lastnega doma z ličnim vrtom, ki je pravo bogastvo v vročih krajih. Lepa, obširna kapela je posvečena svetogorski Kraljici. K njej hodijo naša dekleta in žene vsako nedeljo; k njenim nogam polagajo svoje skrbni in boje; v njeno srce izročajo svoje otroke in može v domovini; njej priporočajo svoje trudne roke; njo prosijo za svojo dušo in srce. S. Mar. Marcelina jim je bila in jim je še vedno sestra, mati, voditeljica. Ob nedeljskih sestankih izmenjajo domačo besedo, čitajo, pojejo, se izobražujejo z različnimi predavanji in igrami. Sestre so jim sončni žarek v temni tujini.

Častitim sestram in vsej slovenski koloniji čestitamo k pomembni obletnici in jim želimo še velikokrat 50 let, polnih božjega blagoslova v čast Bogu in narodu.

Letos v jeseni bo slavila svojo 50-letnico tudi gospodinska šola šolskih sester z nekdanjo provincialno hišo v Tomaju, sedaj v Trstu pri Sv. Ivanu, ul. Doccie, 36.

V maju l. 1908 je bil postavljen temeljni kamen gospodinskega poslopja na griču Tabor v Tomaju. Blagoslovil ga je prečkan. Matija Sila. Istega leta je bilo vse delo dovršeno, in v jeseni se je že pričela enoletna gospodinska šola — prva na vsem Primorskem. V prvem letu je je obiskovalo 13 gojenk iz različnih krajev: Kristančič Metoda - Višnjevik, Lazar Pavla - Breginj, Rožič Marija - Breginj, Mandič Ivanka - Bukavec, Obljubek Emilija - Krasno, Erzetič Adela - Kožbana,

Zaključno zasedanje obč. sveta

Goriški občinski svet je zaključil svoja poletna zasedanja. Na zadnji seji so predvsem razpravljali o odmeri družinskega davka in odobrili sklep, da se od osnovnega dohodka še vedno odbije 270 tisoč lir (predlog, naj bi se ta kvota zvišala na 350 tisoč, so odbili); za družinske člane se odbije dvajsetina dohodka; če pa imajo člani lastne dohodke, a so v breme družinskega poglavarja, se odbije desetina kvote stalnega odbitka. Kdor bo imel 1 milijon in 200 tisoč lir čistega letnega dohodka, bo moral plačati 50 odstotkov davka. Družine s številnimi člani bodo oproščene plačevanja davka.

Resen položaj v tovarni SAFOG

138 delavcem goriške tovarne SAFOG grozi odpust. Delavci in njihove sindikalne organizacije se na moč trudijo, da bi vodstvo prekalilo odpust, ki je že napovedan za 25. avgust. V petek 1. avgusta so se delavci skoro v celoti udeležili dvurne protestne stavke, ki je imela namen, doseči preključno odpuščanje ter biti obenem opozorilo odgovornim rimskim krogom na težak položaj goriške industrije.

† Ivan Brumat

V Gorici so v sredo 6. t. m. pokopali zglednega katoliškega moža in očeta Ivana Brumata. Pokojni je izdihnil svojo blago dušo po dolgi in mučni bolezni, ki jo je prenašal z zares krščansko vdanostjo. Bil je brat pok. kanonika dr. Mirka Brumata. V Gorici je imel trgovino ter je užival obče spoštovanje. Zato

Bandur Roza - Mostar, Savle Angela - Cepovan, Vogrič Marija - Slap, Vuk Kornelija - Sovodnje, Jerovšek Ivanka - Repnje.

Tedanja predstojnica zavoda, s. Mar. Beatrika Teršavec, je spoznala nujnost gospodinske vzgoje med kraško mladino. Njene želje so postale kmalu dejstvo. Pred seboj je imela načelo: »Dati svetu mater vzgojiteljice, dati družinam varuhinje vere in poštenja.« Sama je bila mati vzgojiteljica. Gojenke in vsakdo, ki jo je poznal, jo hrani v najlepšem spominu.

Gospodinska šola je dala svetu veliko nad 1000 dobro vzgojenih kraških mater. Ob 50-letnici njenega obstoja toplo in pristrčno vabijo vse sestre gospodinske vzgojiteljice, predvsem pa s. Mar. Urbana Garup, dolgoletna gospodinska voditeljica, vse nekdanje gojenke gospodinske šole, pa tudi vsa ona dekleta, ki se žele udeležiti gospodinske šole v bodoče. — Pridite v obilnem številu v Trst k Sv. Ivanu, ul. Doccie, 36. Vaše nekdanje učiteljice vas bodo čakale 14. septembra t. l. Ob isti priliki bomo proslavili tudi 100-letnico prikazovanj Matere božje v Lurdu. Naša ljuba lurska Gospa naj bi ob svoji votlini na samostanskem vrtu združila vse nekdanje in nove gojenke gospodinske šole v eno samo veliko družino, v en sam veličasten slavospev zahvale za vse prejete dobrrote in prošnje za lepšo in boljše bodočnost.

Zadovoljivi uspehi nekaterih tržaških podjetij

Delavci v nekaterih tržaških podjetjih so v zadnjem času dosegli zadovoljive uspehe. V ladjedelnici Felszegy v Miljah so delavci in njih sindikalno zastopstvo dosegli od delodajalcev znižanje tedenskega urnika na 44 ur, uradniki pa na 42, in to ob nespremenjenih prejemkih. Isto upajo, da bodo kmalu dosegli v podjetju Orion, kjer se pogajanja bližajo zadovoljivemu zaključku. Delavke v podjetju ATTI pa so z odločno akcijo dosegle preklic odpusta 40 delavk v oddelku Monowatt.

To je vsekakor lepa poteza tržaških delavcev, da se tako odločno postavljajo ne samo za svoje koristi, temveč tudi za koristi svojih sodelavcev. Spricho njihove vzajemnosti morajo tudi delodajalci popustiti.

Zavrnen predlog o carinskih koncesijah

Zakladni minister je zavrnil predlog, ki so ga predložili nekateri tržaški gospodarski krogi, za znižanje cen nafte in bencinu kot velja to za Goriško.

Doberdob

Preteklo sredo popoldne se je deset naših romarjev srečno in veselo vrnilo iz Lurda. Sicer jih je bilo 13, če štejemo tudi one, ki sedaj stanujejo v Ronkah. Ob njihovem pripovedovanju, ob pokušanju lurske vode, ob pregledovanju spominov in fotografij, se je gotovo marsikateremu porodila želja, da bi tudi sam poromal v Lurd. Slišali smo, da bi bilo možno, udeležiti se romanja, ki bo z avtopulmanom od 11. do 19. septembra. — Vsekakor je bilo romanje v Lurd velik dogodek za romarje same, pa tudi za vse njihove domače, zlasti če pomislimo, da je Lurd kraj stoletnih čudežev, obilnih milosti in izredne Marijine slave.

V nedeljo zjutraj so nam zvonovi oznanili nenadno smrt 74-letnega Andreja Lavrenčiča. V soboto popoldne je šel s kolešom v njive. Pri Tržiču je vanj z vso silo zadel neki avto iz Staranzana. Zelo poškodovanega so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer je pa že pred polnočjo umrl. Pokojni Andrej je bil skrben gospodar in veren ter dober družinski oče, zato je nenadna izguba hudo zadela ubogo ženo in oba sinova. V ponedeljek smo ga ob veliki udeležbi vaščanov ponesli k večnemu počitku. — Vsem domačinom izrekamo naše iskreno sožalje, pokojnemu Andreju pa naj bo Vsemogočni dober plačnik.

Pevma

V nedeljo 3. avgusta je SKPD iz Pevme prvič po svoji ustanovitvi nastopilo na odru. Obilna udeležba je pokazala, kako zelo se je že naš oder ljudstvu prikupil. Po pozdravnih besedi predsednika društva smo kot prvo točko slišali mladinski zbor, ki je nastopil s štirimi pesmimi. Ta zbor smo že večkrat imeli priliko slišati in reči moramo, da vztrajno in zelo dobro napreduje, za kar gre hvala večjemu vodstvu dirigenta Fr. Valentiniča ml. Nato smo slišali Nušičevo šaloigro »Oblast«, ki jo je podal naš dramski odsek. Vloge so vsi brez izjeme odlično odigrali, škoda le, da je vreme malo motilo.

Kot posebnost tega popoldneva je bila točka naših gostov iz Gorice. Veseli trio nam je zaigral nekaj modernih Avenikovih in je pri občinstvu žel veliko navdušenja, posebno mala pevka Milojka Savle. Kot zadnja točka je bil na sporedu nastop znanega okteta »Planika«, katerega se je pridružil tudi nekaj deklet. Zbor je odlično odpel nekaj umetnih pesmi. Povezavo in razlago posameznih točk je oskrbela učiteljica Adrijana Dornik.

Tako nam je pevma mladičina tudi tokrat pripravila nekaj prijetnega razvedrila. Opazili smo, da v kulturnem udejstvanju vsestransko in vztrajno napreduje, kar ji je vsekakor samo v čast, nam pa v ponos.

Iz Beneške Slovenije

Da imamo letos v Benečiji kar štiri srebrnomašnike in da so le-ti skupno s furlanskimi sošolci obhajali srebrni jubilej z romanjem v mistično Umbrijo, kjer je škof v Città di Castello njih sošolec mons. Alojzij Cicuttini, je bilo že objavljeno v K.G. Sporočiti pa moramo, da ko so se po osmih dneh povrnili z romanja, je preč. Angel Kračina, že 20

let župnik Sv. Lenarta, bil presenečen od svojih faranov, ki prej niso nič vedeli o njegovem jubileju, s tem, da so mu v njegovi odsotnosti pripravili veliko slovesnost, res vredno srebrnega jubileja. Okrasili so vas z zelenjem in cveticami, z lepaki po zidovih. Za jubilejno mašo je privrelo tudi iz sosednjih župnij toliko vernikov, da jih župna cerkev Sv. Lenarta ni zmogla. Sv. maše se je uradno udeležil tudi občinski odbor z g. županom na čelu. V cerkvi se je vse zdelo kakor na kako novo mašo. Tudi pevci so se odlično postavili. V popoldanskih urah se je vršila v veliki dvorani »Podreka« lepo pripravljena akademija na čast ljubljene župniku. Ob navzočnosti občinskega odbora je g. župan Pio Macorig (Makorič) pozdravil g. župnika v imenu občinske uprave, ter mu je v znak spoštovanja in hvaležnosti poklonil nalašč za izredno priliko kovano zlato svetinjo z napisom in v imenu vernikov lepo artistično izdelan pergament z lepim napisom. Verniki so svojega župnika kar obsuli z darovi, kakor talar, obleko in mnogo perila. Tudi videmski nadškof, msgr. Zaffonato je čestital g. župniku z lepim pismom, katero je ukazal prečitati v cerkvi. Amerikanski domačin, ki je po mnogo letih prišel pogledat domače kraje, je bil tako navdušen, da je v počastitev gospoda župnika daroval farni cerkvi 100.000 lir.

Sentlenarski verniki, skupno z občinskimi oblastmi, so hoteli na ta način javno pokazati, kako zelo čislajo in cenijo delo svojega župnika in kako ga spoštujejo, in s tem odgovoriti klevetam videmskih dnevnikov, proti katerim se je moral g. župnik ponovno braniti na sodiščih. In to so dnevniki lepo razumeli, ker o dogodku niso nič povedali, četudi so bili o njem prav gotovo natanko informirani. Le katoliški tehnik »Vita Cattolica« je objektivno vse lepo sporočil svojim bralcem.

KDO SO IN KAJ HOČEJO

Tednik *Novi list* je dne 3. julija med novicami z Goriškega imel dolg »dopis«, kjer je preračunano in nesramno napadel podpisane. Članek, ki je klasičen primer zavijanja in neresnice, se začne z zanimivim uvodom, češ da »zadeva že dolgo časa povzroča hudo kri v slovenski javnosti ter je potrebno o njej odkrito spregovoriti.« Da, dragi gospodje okrog NL, res je, treba je odkrito spregovoriti, toda ne o stvarih, o katerih poročate v »dopisu«. Meni se ni treba namreč prav nič opravičevati. Vse, kar delam, delam javno, torej lahko vsakdo moje delo vidi in sliši in sodi. Dovolj je, da gre na športno igrišče, pa se more prepričati o vsej stvari; dovolj je, da vpraša tiste »mlade ljudi«, o katerih je govor, pa bo zvedel vso in pravo resnico; dovolj je, da se obrne na dijake, ki sem jih učil in jih še učim, pa mu bodo rade volje povedali, kar bo želel zvedeti (nesramno »naivne« je zlasti odstavek o pokrajinskih šolskih športnih tekmah: v kakšnem jeziku pa vi, g. goriški urednik NL, vlagate prošnje za spremembo v službo?).

Toda človeka zadene hladnokrvno pačenje resnice; spretno igranje z besedami v navednicah, kot n. pr. »površen«, »razburjal«, premeteno preračunano cikanje na čustva, ki so vsakemu človeku sveta in draga, kot n. pr. narodna zavest in podobno. Ko so »mladi ljudje« in dijaki in drugi, ki me poznajo, članek prečitali, so skočili pokonci: »Saj to ni res! Saj ni tako! Kdo pa je tisti, ki se je upal tako ponarediti resnico?!

Da, gospodje okrog NL, prav to je tisto, o čemer je treba spregovoriti. Povedati je treba, kdo ste, ki ste odgovorni za članek; kaj ste delali, in zlasti, kako ste delali. Javnost, zlasti mladi, vas ne pozna, oziroma vas pozna še iz časov, ko so bile razmere drugačne in ste bili tudi vi drugačni (oziroma dajali viden, da ste drugačni). Jaz pa in drugi, ki vas dobro poznamo in smo na lastni koži občutili že več vaših napadov, samo rečemo s Cankarjem: »Nikar te, ta burka je stara že tisoč let!«

Prvič, kdo ste? Članek ni podpisan, ima naslov Nujno potrebna pojasnila, priobčen je na strani Dopisi z Goriške in naj bi bil neke vrste »dopis«; res se tudi tako začne: »Iz Gorice nam poročajo o zadevi...« Vendar pa ni nikak dopis, ampak je verjetno skovan v goriškem uredništvu NL, vsaj tako se da sklepati iz sloga, iz neresnične vsebine in iz — namena, ki je spretno skrit med vrsticami, oz. v zadnjem odstavku.

V članku je omenjena vrsta dogodkov, ki časovno obsegajo dobo 5-7 let, kar je dokaz več, da članka ni napisal en sam

dopisnik, temveč je bil napravljen v uredništvu. S podatki — seveda netočnimi in napačnimi — mu je verjetno botroval neki goriški inteligent, (ta hoče biti neke vrste lokalni zgodovinar), ki mi je v začetku tega šol. leta že skušal v Soli napraviti neprijetnosti zaradi mojega športnega delovanja; takrat sem ga hotel prijeti oz. javiti na pristojno mesto, toda svetovano mi je bilo, naj pustim stvar pri miru, češ da ni vredna, da bi šla v javnost; sedaj mi je žal, da nisem takrat nastopil, ker sem na pristojnem mestu dokazal, da je bilo vse iz trte zvito in za lase privlečeno. Ali je članku botroval z »informacijami« samo omenjeni inteligent ali še kdo drug, ni važno. Važno pa je, da je za »dopis« odgovoren urednik goriškega dela NL, in to je g. dr. J. B. Vendar pa bi rekel, da članka ni napisal samo ta gospod; pisan je namreč preveč v stilu NL, to se pravi, tako zvito in tako preračunano in tako drzno gospodovalno, da imam vtis, da mu je končno obliko dal idejni vodja skupine NL, g. dr. E. B. Poglejte samo, kdo znajo biti zviti: dejstvo je, da obstoja SKPD; prav tako je res, da obstoja društvo FARI; vsak dijak in profesor ve, da se vrše pokrajinska šolska tekmovanja; končno je resnica, da živi Kranner Martin in da je profesor. (A propos: tisti »profesor slovenščine« je tudi zvito preračunan, kajne, g. profesor J. B., zlasti če je postavljen skupaj s stavkom: »slovenski člani se tako po njegovi zaslugi odtušujejo materinščini?«) V zvitosti vas pač nihče ne prekosil! Toda tudi v zamolčevanju ali pa pačenju resnice ste nedosegljivi: zakaj pa niste povedali, da že drugo leto ne učim telovadbe, oziroma da sem prej učil tudi telovadbo in da sem na pokrajinskih šolskih tekmah nastopal kot profesor telovadbe in da je na tekmah nastopalo še 9 italijanskih šol goriške province itd. Premeteni, preračunani in zlobni ste, da je kaj: okrog objektivnih in resničnih dejstev ste spretno kot pajek stkali komaj vidno mrežo obrekovanja in neresnice, da se vanjo ujemo lahkoverni in nepoučeni bralci. Toda taka zvitost, ki neresničnost zavija v plašč neresničnosti, je satanska zvitost, enaka lakavosti in spretni taktiki komunistov, o kateri govori papež Pij XI. v okrožnici Divini Redemptoris.

Dr. Martin Kranner
(Konec prihodnjič)

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

APOSTOLSTVO MOLITVE

Ne samo ženske, temveč tudi moški...

Na prvi pogled se zdi, da je AM namenjeno samo ženskam, ker po naših župnijah vidimo, da so članice te verske organizacije skoro izključno samo ženske. Toda poudariti moramo, da k AM niso vabljeni samo ženske, temveč tudi moški. Bilo bi v veliko škodo tej odlični in za krščansko življenje tako potrebni organizaciji, če bi bile njegove članice samo ženske. Pravila organizacije določajo, da je organizacija namenjena vsem kristjanom, tako moškemu, kakor ženski. Pa ne samo iz pravil, temveč še bolj je to razvidno iz celotnega ustroja in namena te organizacije. Apostolstvo molitve hoče biti cvet praktičnega in globkega krščanskega udejstvovanja. Hoče vsakega kristjana pripraviti do tega, da bi z dobrim namenom in posvetitvijo Srcu Jezusovemu in Marijinemu poduhovlil in poglobil svoje versko življenje in vsa svoja čustva in dela podredil božji volji. Poleg tega AM hoče, da vsak kristjan sodeluje pri perehilih nalogah sv. Cerkve v sedanjem času in se v vsakem oziru udejstvuje kot apostol. Če imamo vse to pred očmi, moramo reči, da so k AM nujno poklicani tudi moški. Še več! AM ima v sv. Cerkvi neke vrste vodstveno nalogo, hoče sv. Cerkvi pomagati, da ostvari to, kar je najbolj bistveno za krščanstvo. Za to veliko nalogo, da se v svetu uveljavi sv. Cerkev, ki naj bo ne »kraljestvo tega sveta«, temveč nositeljica in ostvarjalka najgloblje duhovnosti, je Jezus izbral apostole in je sv. Cerkev organiziral tako, da je vsa vodstvena mesta za vedno poveril moškemu spolu. Tako naj bo tudi pri AM. S tem seveda ne maramo poriniti vstran naših zaslužnih žensk, članic AM, ki marljivo in vneto delajo pri AM in so njegova glavna opora, temveč hočemo reči, da je nenaravno in naravnost škodljivo, če moški, ki jim je Jezus poveril vodstvo sv. Cerkve, pri AM tako malo sodelujejo. Zato pozivamo vse res verne in pridne moške in mladeniče, naj se pridružijo AM in naj postanejo njegovi delavni člani!

Dr. J. Gr.

MESEČNI NAMENI

Splošni: Da bi vsi spoznali in zavrgli nevarne in pogubne nauke marksizma!
Misijski: Da bi zacvetelo krščansko življenje v Nigeriji v Afriki!
Naš domači: Da bi naše ljudstvo z ogorčenjem zavrnilo zločinsko propagando za preprečevanje in omejevanje rojstev, ki jo širijo največji škodljivci našega naroda!

Med trnjem in osatom

Moralistom pri NL

V pasjih dnevih preteklega tedna je NL zopet začel deliti moralne nauke KG in njegovemu odgovornemu uredniku. Zdi se, da so gospodje uredniki NL zgrešili poklic, ker silijo na prižnico. Vsekakor jih znova, danes v tretjič, pozivamo, naj nam odgovore na vprašanje, zastavljeno jim med volitvami, namreč, ali sme v vesti slovenski volivec voliti socialkomuniste. Predno hočemo deliti moralne nauke nam, naj sebi in svojim bralcem odgovorijo na zgornje vprašanje. Dokler ne dobimo odgovora, jasnega in nedvoumnega, smo prisiljeni držati se latinskega pregovora: Qui tacet, consentire videtur; Kdor molči, pritrjuje. Torej smemo iz molka NL sklepati, da sme slovenski kristjan v vesti voliti socialkomuniste. Če NL ni tega mnenja, naj pojasni svoje stališče in bomo z njim naprej razpravljali.

OBVESTILA

GORIŠKO ROMANJE NA BARBANO se bo vršilo v ponedeljek 11. avgusta.

V **PONEDELJEK 11. t. m.** začne v Alojzijeve škupna priprava na jesenske popravne izpite. Dijaki iz mesta in okolice, ki se želijo poslužiti teh lekcij, naj se takoj javijo pri vodstvu Alojzijevešča. Zakasnelih prijaviteljev vodstvo ne sprejema, ker ovirajo ostale dijake v pripravi.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Ostale novice o Lurdu objavimo prihodnjič.

Mnogi lurski romarji so naše romanje fotografirali. Prosimo za najboljše in najbolj značilne fotografije, da jih objavimo v našem listu. Istočasno se pripravljamo za darove v tiskovni sklad, da bomo lažje krili stroške povezane s ključem.